

Závěrečná správa k Open Repositories 2015, Indianapolis, USA

Ivan Masár
8. - 11.6.2015

Open Repositories je prestížna medzinárodná konferencia o inštitucionálnych repozitároch a Open Access, tradične sprevádzaná stretnutiami používateľských skupín DSpace, Fedora a Eprints. Tento rok sa konal 10. ročník tejto konferencie v Indianapolise v USA, kde ju v konferenčnom centre Hyatt Regency spoločne hostovali knižnice Indiana University Bloomington Libraries, University of Illinois at Urbana-Champaign Library a Virginia Tech University Libraries. Nosnou témou tohto okrúhleho ročníka bolo „Looking Back, Moving Forward: Open Repositories at the Crossroads“.

Oficiálny web konferencie s programom je
<http://www.or2015.net/>

Prezentácie z konferencie prednášajúci sprístupnili prostredníctvom systému ConfTool:
<https://www.conftool.com/or2015/sessions.php>

Moja prezentácia je dostupná na:
https://www.conftool.com/or2015/index.php?page=browseSessions&form_session=29

Videozáznam vybraných vystúpení bol prístupný naživo a ich videá sú archivované:
[https://media.dlib.indiana.edu/catalog?f\[collection_ssim\]\[\]=Open+Repositories+2015](https://media.dlib.indiana.edu/catalog?f[collection_ssim][]=Open+Repositories+2015)

Fotografie od účastníkov konferencie sú dostupné na:
<https://www.flickr.com/groups/or2015/>

DSpace Developer and DCAT Meeting

https://www.conftool.com/or2015/index.php?page=browseSessions&form_session=23

Účasť na tradičnom osobnom stretnutí používateľov DSpace pred začatím samotnej konferencie bola tento rok hojná, zúčastnilo sa cca 40 ľudí. V nadväznosti na minuloročnú diskusiu o novom modele vedenia projektu (governance), kde bola predstavená koncepcia Steering Group, boli tento rok prezentované prvé výstupy práce tejto skupiny, konkrétne Technical Roadmap. Tá vychádza z Use Cases, ktoré nedávno zostavili najmä členovia skupiny DCAT (DSpace Community Advisory Team). Hlavnou myšlienkou je, že vývoj sa bude zameriavať na použitie DSpace v roli inštitucionálneho repozitára a prípadné ďalšie vlastnosti bude možné implementovať vo forme rozšírení, dá sa teda povedať, že je to istá formalizácia doterajších praktík.

Ďalej bola predstavená vôľa Steering Committee, aby sa vytvorila nová rola DSpace Product Manager, čo by mala byť pozícia udržiavajúca sústredenie komunity na roadmap a sprostredkujúca komunikáciu medzi komunitou stanovujúcou požiadavky na systém DSpace a vývojármi, ktorí tieto požiadavky implementujú. Táto navrhovaná pozícia, pôsobiaca vedľa v súčasnosti jedinej platennej pozície DSpace Tech Lead, by mala byť platená z prostriedkov organizácie DuraSpace, ktorá za týmto účelom robí kampaň na zvýšenie počtu finančne prispievajúcich členov.

DuraSpace tiež oznamuje, že plánuje členstvo rozšíriť nielen výmenou za finančné prostriedky, ale aj za čas vývojárov alebo konkrétne príspevky vo forme kódu, za podmienky že tieto budú priamo podporovať ciele, ktoré sú súčasťou roadmap.

Celé stretnutie sa nieslo v duchu výzvy na spoluprácu na konkrétnych dohodnutých cieľoch, najmä z rád najväčších prispievateľov, ktorí sú poskytovateľmi služieb v ekosystéme DSpace. Konkrétnym cieľom a roadmap sa podrobnejšie venovala štvrtočná sekcia "DSpace Strategic Plan and Road Map".

Keynote: Leveraging the Power of the Web for Science

Kaitlin Thaney, Mozilla Science Lab

<http://www.slideshare.net/kaythaney/leveraging-the-power-of-the-web-open-repositories-2015>

Otváracia prednáška riaditeľky Mozilla Science Lab si vzala do hľadáča vzdelávanie a výskum v širšom ako akademickom poňatí. Tradičné akademické systémy so sebou nesú problémy kvôli objemu, forme, dostupnosti, komunikácii, vhodnosti či prístupnosti informácií. Riešením je popularizácia výskumu využitím webu ako platformy a posun od inštitucionálneho modelu k distribuovanému a obsahom príspevku boli aj aktivity Mozilla Science Lab v tejto oblasti.

Keynote: Indexing Repositories: Pitfalls and Best Practices

Anurag Acharya, Google

<http://www.or2015.net/wp-content/uploads/2015/06/or-2015-anurag-google-scholar.pdf>

Druhým veľkým lákadlom bola prednáška od jedného zo spoluautorov Google Scholar. Tá vysvetlila akým spôsobom Scholar indexuje vedecké články a na aké problémy pritom naráža v kontexte repozitárov. Tiež poskytla odporúčania najmä čoho sa vyvarovať a tiež ako Scholaru umožniť prácu, aby bol zaindexovaný celý repozitár. Vo všeobecnosti to boli jednoduché odporúčania, ktoré sa dajú odvodiť znalosťou procesu indexovania a sedliackym rozumom, no napriek tomu ich repozitáre z rôznych dôvodov často porušujú. Na konkrétnych príkladoch jednotlivých platforiem bolo uvedené, že prakticky každá má priestor na zlepšenie v tejto oblasti.

Developer Track 1 & 2

https://www.conftool.com/or2015/index.php?page=browseSessions&form_session=29

https://www.conftool.com/or2015/index.php?page=browseSessions&form_session=30

Novou sériou prednášok tento rok bola Developer Track s podtitulom Cool Tools, Daring Demos and Fab Features, zameraná na prezentácie vývojárov, pričom cieľovou skupinou boli primárne tiež vývojári. Umožnila im odpútať sa od obmedzení tradičného formátu prezentácie a povzbudzovala napr. k použitiu demonštrácie naživo. Obsahom boli zaujímavé pracovné postupy, programovacie jazyky, vývojárske nástroje alebo čokoľvek, čo uľahčí či spríjemní vývojárovi prácu.

DSpace UI enhancements, visualizations and Python scripting

Môj tohoročný príspevok bol zameraný na úpravy používateľského rozhrania repozitára publikácií UTB. Na príkladoch niekoľkých konkrétnych vylepšení (získavanie citácií, vizuálna prezentácia obsahu repozitára, metriky na úrovni časopisu, dávkové pridávanie súborov) som prezentoval niekoľko techník, ktoré je možné využiť na jednoduchú tvorbu vlastných vylepšení. Medzi prezentovanými technikami bolo využitie Solr (dát, ktoré už obsahuje aj dát vlastných) a jeho volanie priamo z DSpace XMLUI, volanie funkcií Javy z XSLT, použitie knižníc na tvorbu grafov založených na d3 vrátane prepojenia zo Solr a napokon využitie Jythonu na rýchlu tvorbu skriptov, vrátane takých, ktoré pracujú s DSpace Java API.

Príspevok bol obsahovo blízky druhej časti workshopu, ktorý som viedol v apríli v rámci aktivít AKVŠ:

<http://www.akvs.cz/aktivity/2015-workshop-dspace5.php>

Ideas Challenge

<http://www.or2015.net/ideas-challenge/>

<http://www.or2015.net/2015/06/17/ideas-challenge-winners/>

Ďalšou novinkou bola transformácia tradičnej Developer Challenge na Ideas Challenge, čo malo dva ciele: 1) umožniť vývojárom zúčastniť sa na konferencii namiesto toho, aby venovali svoj čas vývoju prototypov paralelne s prednáškami; a 2) umožniť aj nevývojárom prezentovať zaujímavé problémy bez nutnosti implementovať prototyp riešenia.

Tento rok bola účasť motivovaná cenami, pričom hlavnou cenou bolo, že Patrick McSweeny implementuje prototyp riešenia víťazného návrhu.

DSpace Strategic Plan and Road Map

<https://www.youtube.com/watch?v=qlPAeqCptxw>

V nadväznosti na DSpace Developer and DCAT Meeting, kde bol prezentovaný strategický plán a roadmap vývoja DSpace, táto prezentácia sa podrobnejšie venovala technickej sekcii roadmap vrátane konkrétnych cieľov pre verzie 7 a nasledovné. Na splnenie uvedených cieľov by sa mali sústrediť snahy prispievateľov, no zatiaľ na to neboli prisľúbené konkrétne prostriedky zo strany komunity. Tento spôsob vývoja orientovaný na plnenie konkrétnych cieľov v konkrétnych termínoch vo forme šprintov je veľmi odlišný od doterajších praktík, no bolo zdôraznené, že aj naďalej sú vítané ľubovoľné príspevky aj ak nesmerujú k splneniu konkrétneho cieľa, ale za podmienky že sú v súlade s využitím DSpace v roli inštitucionálneho repozitára. Ostatné príspevky (napr. funkcionality CRIS) sa odporúča vyvíjať oddelene vo forme doplnkov či modulov. Najdôležitejším cieľom je smerovanie k jedinému používateľskému rozhraniu, pretože súčasné rozdelenie vývoja na dva tábory JSPUI a XMLUI je často kontraproduktívne. Nebolo stanovené, čo presne by malo byť náhradou, ani konkrétne technické požiadavky, ale je pravdepodobné, že by to mala byť moderná, udržiavaná technológia umožňujúca pohodlný vývoj.

Ďalšími prioritnými cieľmi je umožniť konfiguráciu DSpace priamo z používateľského (administračného) rozhrania, štandardizovať a zjednodušiť tvorbu doplnkových modulov pre DSpace, zjednodušiť dátový model DSpace ohľadne kolekcí a komunit (a nahradiť ich jedinou entitou) a naďalej pracovať na vlastnostiach zjednodušujúcich prácu ľuďom posielajúcim záznamy do repozitára.

Nižšiu prioritu majú ciele ako pridanie podpory hierarchických metadát (DSpace dodnes podporuje iba „plochý“ model metadátových polí v štýle kľúč-hodnota), prepracovanie dátového modelu s ohľadom na iné entity ako záznamy a možnosť tvorby vzťahov medzi entitami, zjednotenie modulu na zhromažďovanie údajov o využívaní repozitára a vylepšenie zabudovaných možností prezentácie štatistík o nich.

Medzi ďalšie dôležité ciele, ktoré však nie sú zatiaľ naplánované s ohľadom na konkrétne vydanie, patria ďalšie zjednodušovanie inštalácie a aktualizácie, úprava vzhľadu priamo z administratívneho rozhrania, vylepšenia správy verzií, zjednodušenie dátového modelu nahradením bundle metadátami na bitstream, integrácia archivačných nástrojov, vylepšenia funkcií vyhľadávania a registrov a vylepšenia v oblasti riadenia prístupu.

Ciele reflektujú aj vylepšenia integrácie s inými systémami, predovšetkým v oblasti autentifikácie a autorizácie (nahradenie vlastných modulov za niektorú štandardnú platformu), s perzistentnými

identifikátormi a identifikátormi autorov a so systémami na streamovanie videa a zvuku.

Týmto by som chcel poďakovať Asociaci knihoven vysokých škol České republiky za finančnú podporu mojej účasti na tejto zahraničnej ceste.

Ing. Ivan Masár